

Pravda.

Našo vas obkrožajo od treh strani zelo visoke gore. Vse pa kažejo svoje gole bregove. Le na eni gori je lep zelen gozdiček. Podoben je je otočiču sredi kamenitega morja, ali oazi v brezkončni puščavi. Ima skoro natančno podobo kvadrata, in videti je, da ga je moral zasaditi v davnih časih skrben gospodar.

Naše ljudstvo pa si pripoveduje o tem gozdiču sledeče: V davnih časih je bila cela gora obrastla z lepimi smrekami. Ljudje so živeli v največjem blagostanju, ker jim je dajal gozd mnogo dohodkov.

Vaščani pa so postali nevoščljivi drug drugemu. Vsak je hotel imeti več in nastali so hudi prepiri zaradi gozdov. Prestavljali so mejnike in sekali debela na tujem. Ni ga bilo sodnika, ki bi bil mogel pomiriti in sprijazniti te vaščane. Razen enega gospodarja so bili že vsi zapleteni v prepire. Tisti gospodar pa je bil tako miroljuben, da je rajši trpel krivico, kot da bi se prepiral in tožaril.

Vaščani so iskali daleč po svetu sodnika, ki bi bil določil pravične meje. Mnogo učenih in izkušenih sodnikov je že poskusilo poravnati prepire med temi vaščani; pa nobeden ni dosegel trajnih uspehov.

Naposled so vendar dobili v daljnem mestu starčka, ki je obljubil, da bo gotovo pomiril vaščane s pravično določitvijo mej.

Pripeljali so ga pod večer v vas. In drugo jutro so se namenili, da gredo v gore določevati gozdom meje.

Pa kako so se začudili in prestrašili vaščani, ko so zagledali zjutraj gole, skalnate bregove gorâ. O gozdovih ni bilo več sledu. Samo skalovje je bilo na mestu, kjer so stala prej najlepša debela.

V tej goli, skalnati puščavi je razveseljeval oko samo en zelen otok, lep čveterokoten gozd. Po njegovi legi so ljudje takoj spoznali, da je to gozd onega vaščana, ki se ni nikdar z nikomur prepiral in tožaril.

Vsa vas je tarnala in je jokala. Mnogi niso vedeli, ali je to resnica ali sen. Iskali so po celi vasi starčka, ki jim je prišel razsojati pravdo, pa o njem ni bilo več ne duha, ne sluha. Izginil je in nihče ga ni več videl.

Zdaj so vaščani spoznali svojo krivdo. Vedeli so, da je bil ta starček božji poslanec in da je višja moč razsodila njih pravdo.

Maksimov.



Ob slovesu.

»Daj mi, mati, živo rožo,
daj mi vode žive,
daj na pot mi zlato ptico
in v spomin še svoj pogled!«

In zaplakala je mati:
Njen poljub — je živa roža,
njene solze — živa voda,
duša njena — zlata ptica,
za spomin je njen pogled.

Gnjevoš.

